

דף צד.

עין משפט א.

אה"ע סימן צו פעיף טז
עיין לעיל דף צג: עין משפט ד.ה.

ח"מ סימן קח פעיף ג.יז

ג. ה. אין נפרעים מיורשים קטנים בעודם קטנים שאינם בני י"ג שנה ז
שום הלואה מחוב אביהם, אפי' היה עליה שטר מקויים, ואפי' היה בו
נאמנות או כל תנאי שבעולם דשמא יש להם ראייה ששוכרת השטר, אלא
א"כ היה במלוה זו אחד משלושה דרכים הנזכרים בסעיף א'.

ג. ו. אפי' היתה מלוה ע"פ גובה מיתומים קטנים באחד משלושה דרכים,
בהלואה שבתוך הזמן צריך שתקבל העדות בחיי אביהם שהיא תוך
הזמן, דאם לא כן אין מקבלים עדות על קטן אפי' בפניו פ.

ג. ז. אם היתומים גדולים והוציא המלוה עליהם שטר מקויים אפי' אין
שם אחד משלושת הדרכים שבסעיף א' הרי זה גובה מהם בלי שבועה
אם יש בשטר נאמנות מפורש שהאמינו עליו ועל יורשיו ר או על באי

צ. רמב"ם פ"ב ממלוה, וכתב הב"י פשוט מסוף בתרא קע"ד ע"א ובערכין כ"ב ע"א.
וברשב"ם בתרא ל"ג ע"א ד"ה אמר, דרק בני י"ג שנה הם חייבים במצוות.
ואין חילוק בין שהם בנים או אחים או שאר יורשים ואף שיש להם אפוטרופוסים דאינם
חייבין כשהם קטנים. מב"י. סמ"ע ס"ק ב'.
וכשאינן בנכסים שהשאיר אביהם אלא כדי החוב או מעט יותר, אין מניחים אותם לאכול
אותם אלא מניחים אותם ביד האפוטרופוס עד שיגדלו וירדו לדין, וכך היא בסמ"ע בסי'
כ"ח ס"ק נ"ב שכתב כן בפשיטות דאם היה החוב ברור מעכבין עליהם שלא לאכול.
ובפעמוני זהב כתב שאין לנו נפ"מ בזה כיון שאנו בני המערב הולכים אחר התקנה שתיקנו
לנו רבותינו המגורשים בזה, וזה קיצור התקנה של שנת ש"ה שיגבה המלוה כל חובו בשטר
אפי' מיתומים קטנים כדי שלא תנעול דלת בפני לווין.
ואם בכלל התקנה לקבל גם עדות על יתומים קטנים בזה יש מחלוקת אם זה נכלל בתקנה.
ק. כ"כ הרא"ש בתשובה כלל פ"ה סוף סי' ח', והר"ן בפ' אלמנה ניוזנית בשם הרמב"ן
בקמא ק' ע"ב, והראב"ד בקמא קי"ב ע"א.
ואין מקבלין עדות בפני קטן דהוי שלא בפני בעל הדין, ואפי' יש עמו בעל דין אחר גדול
כגון אלמנה שבשבילה הוזקקו לקבל עדות מ"מ לא מהני עדות זו לגבי הקטן, מהר"ם
אלשיך סי' קכ"ז.
ר. אם הלואה האמין ליורשי המלוה גם יורשי יורשיו בכלל, רדב"ז ח"ב סי' ק"ד.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

כוחו, אבל אם אין שם כתוב בשטר נאמנות מפורשות אפי' כתוב נאמנות סתם צריך לישבע ש כעין של תורה^ה בנקיטת חפץ וגובה. אפילו תפס משלהם בלי שבועה^א משביעין אותו ואם אינו רוצה לישבע משמתין אותו עד שישבע.

זו. כב. אין נפרעים מנכסי יתומים אפי' שהם גדולים אלא בשבועה^ב, ואם נפרע מהם שלא בשבועה מנדים אותו עד שישבע^ג.

עין משפט ב. חו"מ סימן עז פעיף ט

ט. י. שנים שהפקידו אצל אחד או לוו לו, ובא אחד מהם ליטול חלקו אין שומעין לו עד שיבא חבירו^ד, אבל אם חבירו בעיר ושמע^ה ולא בא, צריך ליתן לזה התובע הכל^ו, ואם טען שרוצה ליתן לו רק חלקו, וחלק חבירו יתן ביד בי"ד, הרשות בידו^ז.

ש. ואפי' שמצא המלוה אחר מיתת הלוח אותם מטלטלין שנתן לו, מ"מ אינו גובה אותם אלא בשבועה. מהראב"ד ור' יונה כ"כ רי"ו בשמם, סמ"ע ס"ק ט"ו.

ת. ממשנה כתובות פ"ז ע"א דמנכסי יתומים לא תיפרע אלא בשבועה. והטעם, משום דאם היה אביהם קיים היה טוען תשבע לי שאינו פרוע, הילכך אפי' שהיתומים אינם טוענים אנו טוענין להם.

א. בבאר הגולה הגיה "בלי עדים" במקום בלי שבועה.

ב. מסקנת הגמ' בגיטין נ' ע"ב. ומה שנקט השו"ע בלשונו אפי' שהם גדולים דמצינו בסי' ק"י דלכתובת אשה גובין בשבועה אפי' מיתומים קטנים. וכן למי שלוח לצורך מזונות בסי' ק"ט. אבל בג' הדרכים שמוזכרים בסעיף א' בסימן זה גובין מהם אף בלא שבועה. אבל בשאר ענינים אין נזקקין להם כלל אפי' בשבועה. סמ"ע ס"ק נ"ב.

ג. רי"ו נתיב כ"ו ח"ג ונ"י בשם הרי"ף בפרק חזקת הבתים ל"ב ע"ב גבי עובדא דרבה בר שרשום.

ד. נלמד מירושלמי פרק שבועת הפקדון הלכה א' וכחש בעמיתו, פרט למכחש לאחד מן השותפים. וכ"כ הרא"ש והר"ן.

וכתב הסמ"ע דוקא ליטול חלקו אינו יכול להכריחו, אבל צריך לדון עמו על חלקו אפי' אין שותפו בעיר וכמ"ש המחבר בסוף סי' קכ"ב, והש"ך כתב דאין זה נראה, דלאיזה צורך ידון עמו, שהרי אפי' יתחייב בדין אין צריך ליתן לו, ואפי' להכריחו ליתנו ביד בי"ד אינו יכול, ושם בסי' קכ"ב בידוע שהממון הוא של שניהם, וחלקו צריך לתת לו, אלא הדין אם יכול להכריחו לדון עמו על השאר. ש"ך ס"ק כ"ב.

ה. משמע דאם לא שמע אפי' בעיר, אין לו ליתן עד שיודיעוהו. סמ"ע ס"ק כ"ב.

ו. שאז אנו אומרים ששליחותו עושה סמ"ע ס"ק כ"ג.

ז. והש"ך חולק ע"ז. ס"ק כ"ה.

הגה: וכל זה בהפקידו שנים ביחד ממש, אבל הפקיד אחד ומת, ויש לו שני בנים ובא אחד מהם לגבות, נותנים לו חלקו.

ח"מ סימן קכב סעיף ט

ט. אחד מהאחים לפני שחלקו עדיין, או אחד מהשותפים שבא לתבוע הרי תובע על הכל הואיל ויש לו חלק בממון זה ואינו צריך הרשאה מהאחים או משותפים האחרים.

יצא חייב אין השותף האחר יכול לומר לשותפו שדן אילו הייתי אני תובע בטענות אחרות ומחייב בעל דיני, שהרי אומר לו למה לא באת לתבוע גם אתה.

י. אם היה השותף השני בעיר אחרת, יש לו לחזר אחרי בעל הדין ולדון ג"כ עמו ולומר לו שאינו מודה בכל מה שטען שותפו או אחיו. לפיכך יש לנתבע לעכב ולומר או תדון עמי רק בחלקך או הבא הרשאה, שהרי ממון שניכם בידי ושניכם בעלי דין ולמחר יבוא אחיך או שותפך ויתבע

ח. דבשלמא שותפים דמעיקרא אדעתא דכך נתחייב הלוחה מבלי ליתן לכל אחד בלי חבירו, אבל בלא נתחייב רק לאחד ולבסוף נתגלגל שנתחייב לשנים, כגון ביורשים, פשיטא שלא קיבל הפקדון או ההלוואה אדעתא דשנים, וע"כ צריך לשלם לכל אחד. אורים ותומים ס"ק כ"ד.

ט. רמב"ם פ"ג משלוחין הלכה ג' ממימרא דרב הונא כתובות צ"ד ע"א, ובשבועות ל"ז ע"א. וכתב הראב"ד שמכאן למדנו שאחד מן השותפין יכול לתבוע הכל. ב"י. והאחים שלא חלקו בירושת אביהם עדיין שותפין הם.

ועיין בסי' ע"ז סעיף ט' דמשמע דאם אינו ידוע שחבירו שמע מתביעתו אף שהוא בעיר אין לו ליתן לזה הבא עד שיודיעוהו לשותף, אבל כאן שמדובר רק לדון אמרינן מסתמא שותפו שמע, ואם יברר אח"כ שהוא לא שמע יחזור וידון עמו ואין לו הפסד בזה. אבל אם ידוע בודאי שלא שמע השותף השני והוא בעיר יכול שלא לדון עמו. ועוד אע"פ שמחוייב לדון עמו על כולו בסתמא ששותפו שמע, מ"מ אינו חייב ליתן לו רק חלקו אח"כ וחלק חבירו יניח בבי"ד. ש"ך ס"ק ל"ז.

י. זו דעת הרמב"ם והמחבר דאפי' יש לו טענות אחרות לשותף אם היה בעיר אחת אינו יכול לבטל הדין, אבל הרא"ש והטור ס"ל דאם יש לו טענות אחרות יכול לבטל הדין אפי' היה בעיר. כ"כ הש"ך בס"ק ל"ח והוסיף דהעיקר כהרמב"ם והמחבר. והסמ"ע בס"ק י"ט כתב ליישב דברי השו"ע בדרך אחרת ע"ש. ומחלוקת הרא"ש והרמב"ם הביאה השו"ע בסי' קע"ו סעיף כ"ה-כ"ו.

כ. כתב הסמ"ע דאם ישנו בעיר צריכים שניהם לבוא, וכתב הב"ח דפעמים מצי הנתבע לומר שלא ידון עם אחד עד שיבוא חבירו אם אומר ששותפו האחר לא יעזז כל כך נגדו בטענות שקריים, והדין אמת ואין חולק עליו. והש"ך בס"ק ל"ט כתב דלדעת הרמב"ם

גם הוא. ויתבאר עוד בסי' קע"ו סעיף כ"ה-כ"ו.

ח"מ סימן קעו סעיף כה

כה לא. היה להם תביעת ממון עליו ויצא השותף חייב. אם היה שותפו בעיר אינו יכול לחזור ולתובעו^ל, אבל אם לא היה בעיר יכול לתובעו פעם אחרת.

וי"א שהנתבע יכול להחרים עליו שלא ידע שירד שותפו עמו לדין.

הגה: קטן גם כשהוא בעיר כמי שאינו בעיר, וי"א שגם אשה דינה כמו קטן^מ.

הגה: ודוקא כשהשותפין הם התובעים אבל אם הם הנתבעים^ב והשותף הנתבע אומר שאינו מזיק לחבירו כלל וחבירו לא ציוהו לטעון ולדון בשבילו, ודאי שאין יכול לחייב שותפו.

הגה: בני העיר בעניני צרכי העיר הם כשותפין.

עין משפט ג. ח"מ סימן פז סעיף לו

לו נא. שנים או שלושה אנשים שיש להם תביעה על אחד, ונשבע לאחד מהם^ס פטור מהאחרים.

אם הוא בעיר חייב לדון עמו אם אינו בא, ואינו יכול לטעון גם אח"כ טענות אחרות לסתור הדין. ע"ש.

ל. עיין בסוף סי' קכ"ב עוד פרטים בענין זה ובסי' ע"ז סעיף ט'.

והי"א הביאם השו"ע בסוף סעיף כ"ו, ע"ש. וכתב בפעמוני זהב ממהרשד"ם שפשוט הוא שכאן עדיין שותפים או האחים עדיין לא חלקו אבל היו שותפין וחלקו וכן האחים חלקו, ודאי שאין טענה לנתבע להפטר מן השני במה שדן כבר עם הראשון.

מ. הש"ך בס"ק מ"ב כתב דהריטב"א בכתובות צ"ד ע"א הביאו הב"י כלל קטן ואשה, אבל הרמ"א לא מסתבר ליה כ"כ שאשה כמו קטן, וע"כ כתב י"א אבל לדינא כתב הש"ך דאשה כמו איש.

נ. והטעם דהנתבע כל מה שמצי להשמט מהתובע נוח לו בזה, משא"כ בתובעים ניחא ליה בתביעת שותפו. ובקרקע כיון שלא מחוסר גוביינא אפי' כשהם נתבעים אינו יכול לסתור הדין של שותפו. סמ"ע ס"ק נ"ט-ס'. והט"ז חולק עליו.

ס. מכתובות צ"ד ע"א שבועה לאחד שבועה למאה, וכתב הסמ"ע בס"ק ק' דה"ה אם יש לו תביעה על רבים, שנשבע לו אחד מהם, מי שירצה התובע, והאחרים עומדים בשעת השבועה ואומרים אמן, שהעונה אמן חשיב כנשבע.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

חור"מ סימן קעו פעיף כד

כד ל. שותפים שהיה להם תביעה על אחד בענין עסק שבועה, ותבעו אחד מהם ויצא השותף חייב, שהנתבע נשבע ונפטר, אין השותף השני יכול לומר שישבע גם לי ע' דשבועה לאחד כמו שבועה למאה.

עין משפט ד. חור"מ סימן עז פעיף ט
עיינ לעיל עין משפט ב

חור"מ סימן קכב פעיף ט
עיינ לעיל עין משפט ב

חור"מ סימן קעו פעיף כה
עיינ לעיל עין משפט ב

עין משפט ה. חור"מ סימן רמ פעיף ג.

ג. שני שטרות שזמנם ביום אחד וכתובים על שדה אחת לב' אנשים, בין במכר בין במתנה אם אין דרך המקום לכתוב שעות, הרי הדבר מסור לדיינים פ' וכל שדעתם נוטה להעמיד השדה בידו יעמידו.

הגה: י"א שאין דנים דין שודא דדייני רק בדיין מומחה ובקרקע ז', וי"א אף במטלטלין כל זמן שאין אחד מהם מוחזק בהם.

וכתב ע"ז דרק בקללה או בארור שאמר תחול קללה זו על מי שעשה זה ועונים אמן מהני, אבל אם אחד השותפים נשבע בשם שהוא אינו חייב לו, ודאי שלא מהני אמן של האחר ע"ש. וכתב באו"ת ס"ק צ"ח שאז צריך לומר בתוכ"ד אך אני כמוהו ולא אמן. ועיין נתיבות ס"ק כ"ו.
וכתב הט"ז דדבריו של הסמ"ע הם רק בתובע רבים שכל אחד חייב לו אבל בתובע רבים כשותפים ודאי מהני שאחד ישבע ואחרים יענו אמן, דאם אחד אינו חייב כולם פטורים.
ע. מכתובות צ"ד ע"א. ואפי' טוען השותף השני שלא היה בעיר אילו הייתי כאן גם הייתי מגלגל עליו שבועה ממקום אחר. ביאורים ס"ק מ"ו.
פ. רמב"ם פ"ה מזכיה הלכה ו'. ופירוש הדבר שאומדין דעת הנותן למי משניהם היתה דעתו קרובה יותר. סמ"ע ס"ק י"ב.
צ. טור בשם ר"ח בתוס' כתובות צ"ד ע"ב, והמרדכי בפ' מי שהיה נשוי, בכתובות סי' רמ"ג.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 0584150477 או 02-5712225 email: minchat.aaa@gmail.com

ח"מ סימן קד פעיף ח

ה. יד. היו עליו בעלי חובות הרבה וכולם ביום אחד ק, או בשעה אחת במקום שכותבים שעות בשטר, הרי זה אין בהם דין קדימה וכל הקודם לגבות זכה בין במקרקעי בין במטלטלין ש.

דף צד:

עין משפט א.

ח"מ סימן רמ פעיף ד

ד. במה דברים אמורים בשטר שאין בו קנין אלא קנה שדה זו בשטר זה עצמו שאין אנו יודעים מי זה משניהם הגיע השטר לידו תחילה ה, אבל אם בכל שטר מהם היה גם קנין כל שקדם בקנין זכה, וישאלו לעדים וה"ה אם היו עדים שמעידים שלפלוני הגיע השטר לידו ראשון עושים על פיהם.

ק. פי' זמן ההלואה ביום אחד ולא זמן הפרעון, סמ"ע ס"ק כ"ב דאין נפ"מ בזמן הפרעון, ואפי' יש עדים שזה לוח תחילה ונמסר לידו השטר חוב, אפ"ה כל שבתוך השטר לא ניכר קדימה, לא חל שיעבודם עד סוף היום ואז בסוף היום כבר הלוח שניהם, סמ"ע ס"ק כ"ד. ועיין בכתרא ל"ה ע"א ברשב"ם ותוס' שם.

ר. ממשנה כתובות צ"ג ע"ב, ורמב"ם פ"כ ממלוה הלכה ג', וכתב הרי"ף דלא אמר שמואל בשני שטרות היוצאים ביום אחד שודא דדייני בכתובות צ"ד ע"א אלא בשטרי מתנות ומכירות, אבל בשטרי הודאות והלואות אפי' שמואל מודה לרב דיחלוקו בלא קדם ותפס אחד.

ש. בש"ך ס"ק י"ז כתב בשם תשובת מנחם עזריה סי' קכ"ט דדין זה דוקא להר"ן ולמאי דס"ל דבמלוה ע"פ אין דין קדימה, אבל לדעת המחבר בשו"ע בסעיף י"ג שפסק דיש דין קדימה במלוה ע"פ איך פסק כאן דאין דין קדימה וצ"ע.

ולענ"ד אפשר ליישב דברי מרן המחבר דכשיש שטר ולא ניכר בו הקדימה לאחד זה גרע טפי ממלוה ע"פ ויש עדים שמעידים על מי קודם למי, או שיש הודאת בעלי הדין והוי כמזוייף מתוכו. וכמו שכתב הסמ"ע בס"ק כ"ד דכל שלא ניכר בתוך השטר הקדימה לא חל שיעבודם עד סוף היום, ואז בסוף היום הלוח ביחד שניהם והרי הם בחרו בהלואה בשטר, וזה דין שטר כשלא מוכח מתוכו הקדימה לא חל השיעבוד רק בסוף היום, וא"כ סרה קושיית תשובת מנחם עזריה על דברי מרן. ואחרי כותבי זאת מצאתי ב"ה שכיוונתי לדעת גדול המלאך רפאל בספרו פעמוני זהב על דברי הש"ך בס"ק י"ז. והוסיף להביא סייעתא גם מדברי הסמ"ע בסי' ט"ל ס"ק ב'.

ת. והמוכר או הנותן אינם נאמנים בזה. סמ"ע ס"ק י"ד. אבל אם יודעים ע"י עדי מסירה למי הגיע לידו השטר תחילה נותנים למי שהגיע אליו תחילה כמו בקנין. סמ"ע ס"ק ט"ו.

הגה: נתן מתנה לחבירו כגון, נתן לו קרקע או מקום בבית הכנסת וצייץ לו המצרים, ואח"כ נתן לאחר מקום בביהכנ"ס סתם או קרקע סתם בלי לציין המצרים, י"א דשמא מקום אחר או קרקע אחר נתן לשני והמתנה הראשונה קיימת^א, וי"א דכיון שלא ידוע לנו שיש לו עוד קרקע או מקום אחר בביהכנ"ס השני קנה^ב והוא שהנותן היה שכיב מרע שיכול לחזור ממתנתו הראשונה, אבל במתנת בריא קנה הראשון מכל מקום.

ח"מ סימן נא סעיף ז

ז. ח. שטר שנמסר בפני ב' עדים, גוביין בו^ג ממשעבדי, אע"פ שהם^ד אינם חתומים בו, ומ"מ אם נמצאו עדי חתימתו פסולים, ואפי' עד אחד מהם פסול, השטר^ה פסול, אע"פ שנמסר בפני עדים כשרים, שהרי מזוייף מתוכו.

אה"ע סימן קל סעיף ו

ד. ז. אם חתמו העדים מצד כתיבת הגט בימינו או בשמאלו של הכתב, או מאחוריו של הגט^ו, או תחת הכתב אבל לא כלפי הכתב אלא בהיפוך פסול, אבל אם היו עדי מסירה בכל הנ"ל^ז כשר.

א. הריטב"א בתשובה סי' י"ח, וד"מ.

ב. ב"י סעיף ס' רנ"ג במחודשים בשם הרשב"א בתשובה ח"ב סי' רע"ב.

ג. גיטין פ"ו ע"א במשנה וכו"א דפסקו האמוראים כמותו דעדי מסירה כרתי.

והש"ך הביא הרבה חולקים על דין זה דרק בגיטין אומרים עדי מסירה כרתי אבל בשאר שטרות שהם לראיה קימ"ל דעדי חתימה, וא"כ עכ"פ המוחזק יכול לומר קים לי. וצ"ע.

ד. ולא דוקא הם, אלא כל שחתומים בו אין צריך עדי מסירה, סמ"ע ס"ק י"ד.

ה. מ"מ אם עדי מסירה מעידין בע"פ בפני בי"ד מהני לענין עדות שבע"פ, אך אין ביה"ד יכולים לכתוב שטר עפ"ז, הואיל ולא עשה אותם שלוחים לכתוב, סמ"ע ס"ק י"ד.

ו. היינו שאין סיום הגט מאחוריו, שאם סיומו של הגט מאחוריו אפי' מקצתו, הגט כשר גם עם עדי חתימה בלבד, כ"כ הב"ש.

ז. דדומה שאין כאן עדי חתימה, וצריך למוסרו בעדי מסירה, ודינו ככתב על דבר שיכול להזדייף דכשר בעדי מסירה.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

אה"ע סימן קלג סעיף א

א. צריך^ח שימסור הגט בפני ב' עדים כשרים ובפני שניהם יחד. ולכתחילה יש להחתים עליו עדים.

ב. היו רק עדי חתימה בגט ונמסר לה בלי עדי מסירה י"א דהגט פסול^ט, והשו"ע פסק בדיעבד מהני אם היו רק עדי חתימה בלבד. וכשרואין הגט חתום תולין שהיו שם עדי מסירה, ויש לקחת אותה כת לחתימה ולמסירה כמבואר בסי' ק"ל. ועיין לעיל בסעיף ד'.

עין משפט ב. חו"מ סימן רמ סעיף ג.

ג. שני שטרות שזמנם ביום אחד וכתובים על שדה אחת לב' אנשים, בין במכר בין במתנה אם אין דרך המקום לכתוב שעות, הרי הדבר מסור לדיינים^י וכל שדעתם נוטה להעמיד השדה בידו יעמידו.

עין משפט ג. חו"מ סימן מג סעיף כג.

כא. שני שטרות שיוצאים על לוי, בשל ראובן כתוב בה' בניסן, ובשל שמעון כתוב בניסן, ובאו לגבות מלוי שאין לו אלא שדה אחד כנגד שטר אחד, ^כ נותנים אותה לראובן, דשמא שטרו של שמעון בסוף ניסן והוא מאוחר ממנו. וכן אם שמעון בא לטרוף מלוקח שקנה מלוי באייר, אינו יכול, שיאמר לו אני הנחתי לך מקום לגבות לפני שקניתי שלי, והיא השדה שלקח ראובן. וע"כ אם יכתבו ראובן ושמעון הרשאה ל'ז"ז גובים מלוקח של לוי גם כשקנה באייר.

ח. גיטין כ"ו.

ט. כך פסקו הרי"ף והרמב"ם בשם יש מן הגאונים דפסול ולא תצא, אולם דעת התוס' והרא"ש דהגט בטל דעדי מסירה כרתי, כ"כ הב"ש.

י. רמב"ם פ"ה מזכיה הלכה ו'. ופירוש הדבר שאומדין דעת הנותן למי משניהם היתה דעתו קרובה יותר. סמ"ע ס"ק י"ב.

כ. מכתובות צ"ד ע"ב. ופי' רש"י שם בשטרי הלואה.

ל. וכתב בפעמוני זהב בשם האו"ז בפ' מי שהיה נשוי שאין אחד יכול לכוף את חבירו שיכתוב לו הרשאה רק אם רצונו בכך ע"ש שהכריח הדבר.